Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2026/2153

29.9.2026

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2026/2153

av den 28 september 2026

om tillåtelse för Slovakien att godkänna biocidprodukter som innehåller etylenoxid för skydd av kulturarv

[delgivet med nr C(2026) 6723]

(Endast den slovakiska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter ([1]), särskilt artikel 55.3,

efter samråd med ständiga kommittén för biocidprodukter, och

av följande skäl:

(1) Etylenoxid i produkttyp 2 (desinfektionsmedel och algicider som inte är avsedda att användas direkt på människor eller djur), enligt definitionen i bilaga V till förordning (EU) nr 528/2012, infördes i arbetsprogrammet för en systematisk granskning av alla existerande verksamma ämnen i biocidprodukter som avses i den förordningen, enligt bilaga II till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1062/2014 ([2]). En ansökan om godkännande av etylenoxid i produkttyp 2 lämnades in den 1 december 2009.

(2) I kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/1074 ([3]) konstaterades att den representativa produkt som ingick i ansökan om godkännande inte omfattades av tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 528/2012 och att det därför var lämpligt att inte godkänna etylenoxid som verksamt ämne för användning i biocidprodukter i produkttyp 2.

(3) I enlighet med artikel 55.3 i förordning (EU) nr 528/2012 lämnade Slovakien den 9 december 2025 in en ansökan till kommissionen om undantag från artikel 19.1 a i den förordningen, i vilken landet begärde att få godkänna biocidprodukter som innehåller etylenoxid för skydd av kulturarv, inklusive arkiv som är viktiga ur kulturarvssynpunkt.

(4) Enligt den information som Slovakien lämnat är det nödvändigt att använda etylenoxid för att kunna skydda arkiv och andra kulturarvsföremål eftersom det verkar vara den enda effektiva metoden för att bekämpa de många olika skadliga organismer som kan hota sådana föremål. Mikrobiologisk kontaminering är en av de största riskerna mot vissa kulturarvsföremål. Aktiv biologisk kontaminering skadar de material som utsätts för detta, och de försämras i stor skala med förlorad hållfasthet, färgförändring eller färgfläckar som resultat. Enligt Slovakien är den ökade halten av mikroorganismsporer i luften mycket skadlig och leder till allergier, bronkit och andra sjukdomar hos de personer som hanterar dessa material (arkiverare bibliotekarier, konservatorer, forskare eller andra anställda). Det finns en hög risk att kontamineringen sprider sig och hela samlingar hotas. Om ett kontaminerat föremål inte behandlas tillräckligt kan det sprida kontamineringen till andra föremål i samlingen som ännu inte har kontaminerats. Enligt Slovakien kan okontrollerad kontaminering vid museer, i arkiv och på konstgallerier, där föremål förvaras nära varandra, snabbt förstöra ett stort antal värdefulla konstprodukter på grund av dominoeffekten.

([1]) EUT L 167, 27.6.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1062/2014 av den 4 augusti 2014 om arbetsprogrammet för en systematisk granskning av alla existerande verksamma ämnen som används i biocidprodukter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 (EUT L 294, 10.10.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/1074 av den 2 juni 2025 om att inte godkänna etylenoxid som existerande verksamt ämne för användning i biocidprodukter i produkttyp 2 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 (EUT L, 2025/1074, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Enligt Slovakien finns det inga lämpliga alternativ för att behandla kulturarvsföremål, inklusive arkivmaterial. När det gäller arkivmaterial är damning och putsning med etanol bara effektivt i fall av lokal kontaminering och ytkontaminering, men inte invändig kontaminering, och denna metod kan förändra vissa bläck och pigment, kräver en lång och försiktig behandling och lämpar sig därför inte för att behandla storskaliga svampangrepp. Anoxi är effektivt mot insekter, men inte mot mögel och bakterier. Gammastrålning är en teknik som är svår att reproducera och som kräver specifik utrustning. Dessutom har gammastrålning visat sig leda till betydande cellulosanedbrytning, vilket minskar dokumentens stabilitet och hållbarhet avsevärt. Metoder där man använder sig av låga temperaturer (frysning) kan stoppa mögeltillväxten men är inte effektiva mot sporer.

(6) Som Slovakien anger i sin ansökan gasar utbildat yrkesfolk de material som ska behandlas med produkter som innehåller etylenoxid. På grund av etylenoxidens farliga egenskaper utförs desinficeringen med produkter som innehåller ämnet endast i gaskammare i specialiserade anläggningar som följer strikta säkerhetsbestämmelser och miljönormer. Vid var och en av dessa anläggningar finns en anordning (*abator*) som förhindrar att etylenoxid släpps ut i atmosfären. Efter desinficeringen ventileras lokalen under den tid som behövs för att avlägsna gasrester från föremålen. Det är säkert att använda denna teknik om alla kontrollförfaranden, regler och anvisningar till personalen följs.

(7) Informationen och motiveringen i Slovakiens ansökan visar att användningen av etylenoxid är nödvändig för skydd av kulturarv och att det för närvarande inte finns några lämpliga alternativ för att behandla kulturarvsföremål i Slovakien, eftersom alla de alternativa metoder som för närvarande finns tillgängliga innebär nackdelar antingen då de inte är tillräckligt effektiva eller kan skada det behandlade materialet.

(8) På grundval av den information och de motiveringar som Slovakien har lämnat bör slutsatsen dras att användningen av etylenoxid är nödvändig för skydd av kulturarv i Slovakien och att det för närvarande inte finns några lämpliga alternativ. Slovakien bör därför tillåtas att godkänna tillhandahållandet på marknaden och användningen av biocidprodukter som innehåller etylenoxid för skydd av kulturarv.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Slovakien får godkänna biocidprodukter som innehåller etylenoxid för skydd av kulturarv till och med den 31 juli 2031.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Slovakien.

Utfärdat i Bryssel den 28 september 2026.

På kommissionens vägnar
Olivér VÁRHELYI
Ledamot av kommissionen